

ชื่อเรื่อง	การจัดทำแนวทางการอนุรักษ์ดนตรีต๊อบแก่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ The guidelines for the conservation of musical tub keng in phetchabun province
นักวิจัย	ธิดารักษ์ ลือชา E-mail lomtale@hotmail.com
คณะ	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของดนตรีต๊อบแก่ง เพื่อศึกษาลักษณะของดนตรีต๊อบแก่ง และเพื่อจัดทำแนวทางการอนุรักษ์ดนตรีต๊อบแก่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนกิจกรรมดนตรีต๊อบแก่ง ตัวแทนจากนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับดนตรีต๊อบแก่ง ตัวแทนจากสถาบันการศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ศึกษาหรือสนับสนุนดนตรีต๊อบแก่ง ตัวแทนจากหน่วยงานราชการที่ปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรม ตัวแทนจากปราชญ์ ผู้รู้ ในท้องถิ่นที่มีดนตรีต๊อบแก่ง ตัวแทนจากประชาชนในท้องถิ่นที่มีดนตรีต๊อบแก่ง ตัวแทนจากประชาชนทั่วไปที่รู้จักหรือเคยใช้ดนตรีต๊อบแก่ง ตัวแทนจากภาคธุรกิจเอกชนที่รู้จักหรือเคยใช้ดนตรีต๊อบแก่ง และตัวแทนจากหน่วยงานอิสระที่รู้จักดนตรีต๊อบแก่ง การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบบันทึกข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม และเครื่องมือที่ใช้ประกอบการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เทปบันทึกเสียง เครื่องเล่นวีดีโอ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ดนตรีต๊อบแก่งเกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ไม่มีหลักฐานปรากฏว่าดนตรีต๊อบแก่งเกิดขึ้นเมื่อใด จากการศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ทฤษฎีการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม และประเพณีราชภัฏและประเพณีหลวง อาจสรุปได้ว่าดนตรีต๊อบแก่งอาจเกิดจากการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมระหว่างประเพณีหลวงของสุโขทัยกับเพชรบูรณ์ ดนตรีต๊อบแก่งอาจจะได้รับอิทธิพลของการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม ที่ได้มาจากสุโขทัย คือ วงดนตรีม้งคละ แล้วมีการปรับใช้และสร้างเครื่องดนตรีขึ้นมาในรูปแบบของตนเอง นอกจากนี้ยังอาจได้รับอิทธิพลของภาคกลางที่ผ่านเข้ามาทางลำน้ำป่าสัก และอิทธิพลการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมของดนตรีม้งคละจังหวัดพิษณุโลก

2. ชื่อวงดนตรีที่เรียกว่าต๊อบแก่งนั้น มีความสัมพันธ์กับเครื่องดนตรีที่ใช้ผสมอยู่ในวงดนตรีด้วยกัน 2 ชนิด คือ ต๊อบ หมายถึงเสียงของกลอง และ แก่ง หมายถึง เสียงของฆ้องกระแต ซึ่งเครื่องดนตรีทั้ง 2 ชนิดนี้ มีบทบาทสำคัญในวงดนตรีต๊อบแก่งจึงได้นำมาตั้งเป็นชื่อวงดนตรี

3. ลักษณะของดนตรีต๊อบแก่ง ดนตรีต๊อบแก่งจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ปรากฏที่บ้านป่าแดง บ้านป่าเลา และบ้านพล้า มีลักษณะที่คล้ายกัน คือ เครื่องดนตรี พิธีการไหว้ครู ส่วนสิ่งที่แตกต่างกัน คือ เพลงที่ใช้บรรเลง และเครื่องกาย ซึ่งแต่ละวงอาจจะมีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับวงของตนเอง

4. ดนตรีต๊อบแก่งมีลักษณะทางดนตรีคล้ายกับวงดนตรีหลายประเภท วงดนตรีที่มีรูปแบบและลักษณะคล้ายกับวงดนตรีต๊อบแก่ง คือ วงปี่ไฉนกลองชนะ วงกลองแขก วงบับลอย วงกาหลอ และวงม้งคละ แต่ดนตรีต๊อบแก่งมีความคล้ายคลึงกับดนตรีม้งคละของจังหวัดพิษณุโลกมากที่สุด

5. แนวทางการอนุรักษ์ดนตรีต๊อบแก่ง ได้แก่

1. การสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับดนตรีต๊อบแก่ง เพื่อสร้างมาตรฐานของดนตรีต๊อบแก่ง
2. การมอบหมายให้โรงเรียนนำดนตรีต๊อบแก่งไปจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่นหรือ บรรจุดนตรีต๊อบแก่งให้เป็น

ส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในโรงเรียน

3. การทำให้ดนตรีต๊อบเก้งมีความทันสมัยมากขึ้น
4. การเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อดนตรีต๊อบเก้ง
5. การประชาสัมพันธ์ดนตรีต๊อบเก้ง
6. องค์กรปกครองท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณสำหรับการทำกิจกรรมของวงดนตรีต๊อบเก้ง

คำสำคัญ : การอนุรักษ์ ดนตรีต๊อบเก้ง จังหวัดเพชรบูรณ์

ABSTRACT

This research is a qualitative research. The purpose of this research to study the history of musical Tub Keng, to study the nature of the musical Tub Keng, and to guidelines for the conservation of musical Tub Keng.

The samples in this research were the representatives from promoting musical Tub Keng of local administrative organization, the representatives from the academician of musical Tub Keng study, the representatives from academic institutions or promoting musical Tub Keng in Phetchabun province, the representatives from cultural government, the representatives from local wisdom in musical Tub Keng, the representative from local people who knows the musical Tub Keng, the representatives of local people with the musical Tub Keng, the representatives from the private sector who know or have musical Tub Keng, and the representatives from the independent who know musical Tub Keng by purposive sampling. The instrument in this research was an a structured interview, focus group, and the tools used to collect data on the tape recording, and video player.

The results found that

1. The musical Tub Keng happened a long time ago, but there is no evidence that the happening of musical Tub Keng. When the study of local history, the spread of cultural theory and customs and private and royal tradition, it may conclude that musical Tub Keng have caused the transfer of culture and royal tradition of Sukhothai and Phetchabun. The musical Tub Keng may have been influenced by the spread of Sukhothai culture is derived from the Mangkla band and adjust the instrument of their own; moreover, it may be influenced by the central to the Pa Sak River and the spread of cultural influence of musical Mangkla in Phitsanulok.

2. The name of the musical Tub Keng is relationship with the instrument to be used in a band with two kinds of musical instrument; Tub meaning the sound of drums and Keng sound of a gong, both of instruments are an important role in the Tub Keng band, it become a name of band.

3. The musical Tub Keng in Phetchabun found in Padeng village, Palao village, Pam village, they are the same in instruments, respective teacher ceremony. The difference is the played the music, and respective material of each band may be adapted to suit their own band.

4. The musical Tub Keng look like many musical bands. The band has a similar style of musical

Tub Keng is Pichanaiklongchana band, Wongkongkek band, Wongbualoy band, Wongkalor band, and Wongmangkla band but the musical Tub Keng as most similar musical Mangkla in Phitsanulok province.

5. The conservation of musical Tub Keng are;

1. Synthesizer the musical Tub Keng in all the information to create a Standard of musical Tub Keng.
2. Assigned to the school to create a local curriculum for the musical Tub Keng as part of teaching and learning in schools.
3. Make the musical Tub Keng to more modern.
4. To change the attitude toward the musical Tub Keng.
5. The information for musical Tub Keng in public.
6. The local administration should provide support for the budget for the activities of musical Tub Keng.

Keyword : conservation, musical tub keng, phetchabun province